

**ንመጥቃዕቲ ኣይፋል/
ኣይኻንን በል።**

ንዓበይቲ ካብ መጥቃዕቲ/ግህሰት ምክልኻል

ABDUL MAGEED EDUCATIONAL TRUST

CENTRAL LONDON YOUTH DEVELOPMENT TRUST

FRENCH AFRICAN WELFARE ASSOCIATION

Iranian Association

ESDEG

EDUCATION AND SKILLS DEVELOPMENT GROUP

2 ንመጥቀዕቲ ኣይፋል/ኣይኾንን በል።

ተሕዘቶ

1

ናትካ/ኪ ድምፂ ምሃብ

2

ሰባት ካብ መጥቓዕቲ/ግህሰት ንክድሕኑ ኩላትና ክንሕግዞም ንክእል ኢና።

3

መጥቓዕቲ/ግህሰት እንታይ እዩ?

4

ዓይነታት መጥቓዕቲ/ግህሰት

5

ካብ መጥቓዕቲ/ግህሰት ድሑን/ውሑስ ምኃን

6

መጥቓዕቲ/ግህሰት ድሕሪ ምግላፅካ/ ምሕባርካ እንታይ ይኸውን?

7

ርክቡና።

1

ናትካ/ኪ ድምጺ ምሃብ

እዚ ክፍሊ እዚ ነዞም ዝሰዕቡ ዝሸፍን እዩ፤

- › መሰላተይ እንታይ እዮም?
- › ከጥቅዕ/ክግህስ ዝኸእል መን እዩ?
- › መጥቃዕቲ/ግህሰት ኣበይ ከጋጥም ይኸእል ?
- › መጥቃዕቲ/ግህሰት እንተ ኣጋጢሙኒ እንታይ ክገብር እኸእል?

መሰላተይ እንታይ እዮም?

ኩሉ ሰብ ካብ መጥቃዕቲ/ግህሰት ነፃ ምኃን ፤ ካብ ሸለልተነት ነፃ ምኃን ን ካብ ጉድኣት ነፃ ናይ ምኃን መሰል ኣለዎ ። ገለ ዓበይቲ ሰባት ብሰንኪ ዕድሚኦም፡ ስንክልናኦም ወይ ሕማሞም ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ መጥቃዕቲ/ ግህሰት ክህልዉ ይኸእሉ።

ንኸይትጥቃዕ/ንኸይትግህስ መሰል ኣለካ።

ከጥቅዕ/ክግህስ ዝኽእል መን እዩ?

ዝኾነ ሰብ መጥቓዕታዊ/ግህሰታዊ ብዘኾነ መንገዲ ክመላለስ ይኽእል እዩ።

ንሱ ትፈልጦ ሰብ ከም ኣላዩ ወይ ኣገል ስድራቤት ወይ ክትኣምኖ ዝግብኣካ ዝኾነ ሰብ ክኸውን ይኽእል እዩ ። ጓኖውን ክኸውን ይኽእል እዩ።

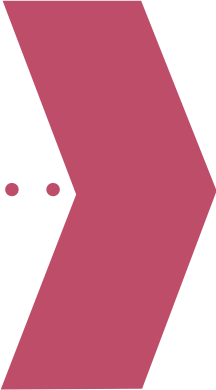
መጥቃዕቲ/ግህሰት ኣበይ ከጋጥም ይኽእል ?

ግህሰት ኣብ ዝኾነ ቦታ ክፍፀም ይኽእል እዩ።

1. ኣብ መዕበዪ ህፃናት
2. ኣብ ኮለጅ
3. ኣብ ሓደ መዓልታዊ ማእኸል
4. ኣብ ህዝባዊ ቦታታት
5. ኣብ ስራሕ
6. ኣብ ገዛ ወይ
7. ኣብ ሆስፒታል

እንተተጠቁፀ/እንተተጋሂሰ እንታይ ክገብር እዘኽእል

- ሓደ ሰብ እንተጎዲኡካ ወይ ሕጉን እንተ ዘይኃንካ ን እትኣምኖ ሓደሰብ ክትነግር ይግባእ።
- ብዘተኻእለ መጠን ቀልጢፍካ ንገሮም። ሕጉን ንኸይትኸውን ዘገበረካ እቲ ዘጋጠመ ክትነግሮም ይግባእ ።
- ንምንታይ ሕጉን ከም ዘይኮነካ ኣብ ደብዳቤ ምፅሓፍ ወይ ድማ እዚ ንኸገብረልካ ንሓደ ሰብ ምሕታት ፅቡቕ ኩሉ ጊዜ ናይ ጽሑፍ ቅዳሕ ክህልወካ ሓጋዚ እዮ

ክትረኽብዎም እትክእሉ ሰባት፤

ተቐፃፃሪ ክንክን

ሓኪም

ናይ ኣባይቲ
ድጋፍ ሰራሕተኛ

ሓደ ጎረቤት

2

ሰባት ካብ መጥቃዕቲ/ግህሰት ንክድሕኑ ኩላትና ክንሕግዞም ንክእል ኢና።

እዚ ክፍሊ እዚ ነዞም ዝሰዕቡ ዝሸፍን እዩ ።

- ሓደ ሰብ ይጥቃዕ/ይገህስ ከምዘሎ እንተፈሊጥካ ክትገብር ዘይብልካ
- እቲ መጥቃዕቲ/ግህሰት ገበን እውን እንተ ኹይኹኽ?

ሓደ ሰብ ይጥቃዕ/ይገህስ/ይግፋዕ ወይ ይጉዳእ ከምዘሎ እንተፈሊጥካ ክትገብር ዘይግብኣካ ---

ሓደ ተቓላዓይ ውልቀ ሰብ ከምዝተበደለ ምስጢሩ እንተገለጹልካ ክትገብር ዘይግብኣካ።

- ነቲ በቲ ግህሰት ተሓታቲ እዩ ኢልካ እትሓሰቦ ሰብ ኣይትግጠሞ።
- መርትዖ/መረዳኢታ ክኸውን ዝክእል ዝኾነ ነገር ከይትሓዎውስ ወይ ከይተጥፍእ።
- ነቲ ኩነታት ክትምርምር ኣይትጀምር።
- እቲ ውልቀ ሰብ ኣብ ህፁፅ/ቅፅበታዊ ሓደጋ እንተድኣ ኹይኑ ብ 999 ብምድዋል ናይ ህፁፅ/ቅፅበታዊ ኣገልግሎት ክትፀውዕ/ክትድውል ኣለካ።

እቲ መጥቃዕቲ/ግህሰት ገበን እውን እንተ ኹይኹ?

እቲ መጥቃዕቲ/ግህሰት እውን ገበን እንተኹይኹ ከም መጥቃዕቲ ፣ ዓሌታዊ መግፋዕቲ፣ ግህሰት/ዓመፅ፣ ወይ ስርቂ እንተኹይኹ ፖሊስ ንክሳተፍ ዝደልይ እንተኹይኹ ነቲ ሰብ ክትሓቶ ይግባእ።

ፖሊስ እንተተሳቲፎም ምስኦም ብምኻን ክንሕገዘኩም/ክንድግፈኩም ኢና።

ምስ ፖሊስ ክትራኽብ እንተድኣ ሰክፍታ ሃልዩካ መጀመርታ ኣብ ክሊ ነገራት ንምዝርራብ ኩሉ ግዜ ምስ ናይ ዓባይቲ ማሕበራዊ ክንክን ክትራኽብ ትክእል ኢኻ።

3

መጥቃዕቲ/ግህሰት እንታይ እዩ?

እዚ ክፍሊ ነዞም ዝሰዕቡ ዝሸፍን እዩ፤

- › መጥቃዕቲ/ግህሰት ን ጉድኣትን እንታይ እዩ?
- › እቲ መጥቃዕቲ/ግህሰት ካብ ዘፈልጦ ዝኾነ ሰብ ክኸውን ከሎ

መጥቃዕቲ/ግህሰትን ጉድኣትን እንታይ እዩ?

መጥቃዕቲ/ግህሰት ን ጉድኣትን ን ዝተፈለለዩ ሰባት ዝተፈለለዩ ትርጉም ኣለዎ ። መጥቃዕቲ/ግህሰት ን ጉድኣትን ማለት ሓደ ሰብ ክጎድኣካ ወይ ጭንቀት ወይ ፍርሓት ወይ ድንጋፀ ንክስምዓካ ዝገብር ዝኾነ ነገር ክገብር ወይ ክዛረብ እንከሎ እዩ።

- ለመጥቃዕቲ/ግህሰት ኩሉ ግዜ ጌጋ እዩ።
- መጥቃዕቲ/ግህሰት ናትካ ጌጋ ኣይኮነን።

ዝኾነ ሰብ ከም ኣባል ስድራቤት፣ ሰራሕተኛ ክንክንጥዕና ወይ ክትኣምኖ ክትክእል ዘለካ ሰብ ከጥቀዕ/ክገፍዕ ይኽእል እዩ።

ዝተፈለለዩ ዓይነት መጥቃዕቲ/ግህሰት ስለዘሎ ኣብ ዝሰዕቡ ገፃት ኣብነታት ሂብና ኣለና።

እቲ መጥቃዕቲ/ግህሰት/መግፋዕቲ ካብ ዝፈልጦ ዝኾነ ሰብ ክኸውን ኮሎ

መብዛሕትኡ ግዜ እቲ ኹነታት እንተ ተቐይሩ መፃምድቲ ወይ ሓደ ኣባል ስድራቤት ንሓድሕዶም ንምሕብሓብ ክቃለሱ ይኽእሉ እዮም። እቲ ዘከናኸነካ ሰብ ፀቕጢ ክስምዖ ዝኽእል ኮይኑ ድሕሪ ደጊም ድማ ንዓኻ ወይ ንኻልእ ኣባል ስድራቤት/ገዛኻ ምእላይ ን ምምሕዳር ከይከኣሎ ይኽእል ። እዚ ንኸይፍጠር ደው ንምባል ምናልባት ክትገብርም እትኽእል

- ነገራት እንተተቐይሮም እንታይ ክትገብር ከም እትኽእል ተዛረብ።
- ክሕገዩ ዝኽእሉ ኣብ ውልቃዊ ክንክን ዝሕገዩ ከም ካብ ሓደ ትካል ሰራሕተኛ ጥዕና/ክንክን ምህላው ።ናይ ከባቢ ኣገልግሎታት ምፍላጥ፣
- ብዛዕባ እቲ ክገብርዎ ዝኽእሉ ደገፍ ምስ ኩሎም ስድራቤትካ ተዘራረብ።

tinyurl.com/yss9u6ny

እዚ ስብስብ ቪድዮ ክለፓት 3 ናይ ምክልኻል ኩነታት ዘገልጹ እዩ።

- ማሕበረሰብ መሰረት ዝገበረ ሓደጋታት
- ምቁርራፅ
- ዘቤታዊ መጥቃዕቲ/ግህሰት።

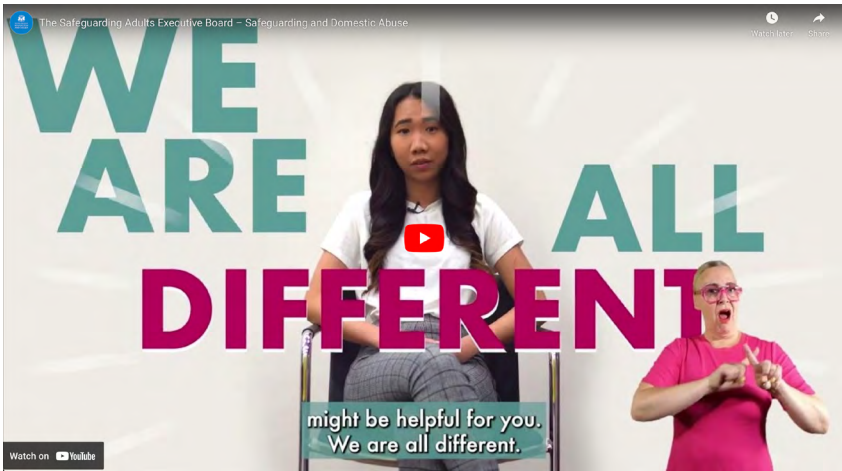

4

ዓይነታት መጥቃዕቲ/ግህሰት

እዚ ክፍሊ እዚ ነዞም ዝሰዕቡ ዝሸፍን እዩ።

- › ዘቤታዊ ግህሰት።
- › ደታዊ ዓመጽ
- › ስነ-አእምሮአዊ ግህሰት።
- › ፋይናንሳዊ ወይ ንዋታዊ ምጥቃም
- › ዘመናዊ ባርነት
- › ኣድልዎ ዝመልእ ግህሰት።
- › ዕሽሽ ምባል

tinyurl.com/trfwd46h

እዚ ሓፃር ቪድዮ ካብ ኣምባሳደራት ምክልኻልና ንቕሓት ብዛዕባ ዘቤታዊ መጥቃዕቲ/ግህሰትን ኣብ ከባቢ ዝርከቡ ኣገልግሎታትን ንምዕባይ ዝዓለመት እያ።

ዘቤታዊ ግህሰት

ዘቤታዊ ማለት፤

ስድራኝ ወይ ምስኡ እትነብረሉን ሰብ ዘለካ ርክብ ።

መጥቃዕቲ/ግህሰት ማለት፤

ንዓኝ ክጎድኣካ ዝግበር ዘሎ ዘስግእ ነገር ።

ንሱ ድማ፤

- ምህራም
- ርግጽ/ምቕላዕ
- ምጉርፋጥ
- ጸጉሪ ምንፃይ/ምስሓብ
- ኣብ እዋን ፆታዊ ርክብ ገለ ነገር ክትገብር ምግባር ወይ ክትከውን ኣብ ዘይትደልየሉ ቦታ ክትንከፍ እንከለኝ
- ኩሉ ነገር ናትካ ጌጋ እዩ ኢልካ ምሕሳብ
- ክትገብር ዘይትደሊ ነገር ክትገብር ምግዳድ ንኣብነት ክትምርፃው ምግባር

እዚ ክገብሩ ዝኽእሉ ሰባት

- መፃምድትኻ - ተባዕታይ ወይ ኣንስተይቲ
- ወድኻ፤ ጓልካ
- ሓው፤ ሓፍቲ
- ኣኮ ፤ ኣሞ ፤ ወይ ወዲ ሓውቦ
- ወላዲ ወይ ወላዲ ሓሙስ • ኣቦሓጎ/እኒሓጎ
- ወዲ ወዲ/ጓልጓሉ
- ወዲ ሓውቦ ወይ ወዲ ሓፍቲ
- ዘይክፈሎ ኣላዩ።

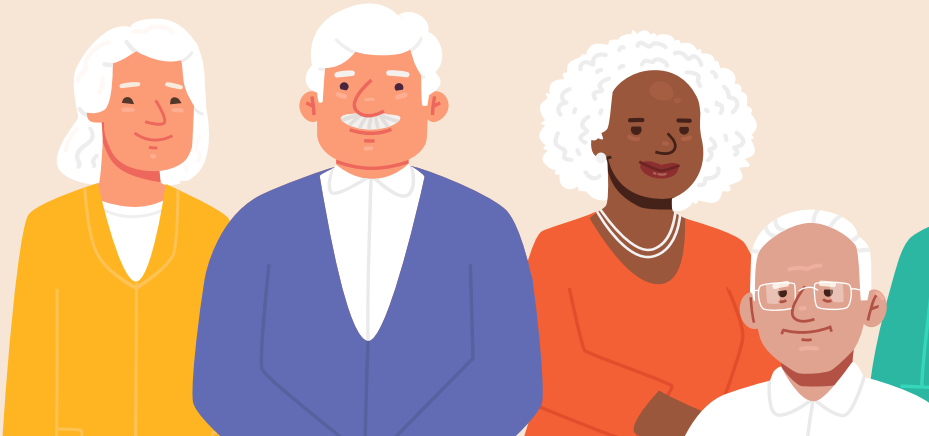
ጾታዊ መጥቃዕቲ/ግህሶት/ዓመፅ

እዚ ድማ ሓደ ሰብ ንስኻ ክትገብር ዘይትደሊ ጾታዊ ነገራት ክትገብር ክገብረካ እንተሎ እዩ።

እዚ ኸኣ ክትሓዘን፡ ክትሓርቕ፡ ወይ ፍርሒ ክስምዓካ ይኽእል እዩ። ጾታዊ መጥቃዕቲ/ግህሶት/ ዓመፅ ብኻልእ ሰብ ኣብ ልዕሌኻ ክፍፀም ዝኽእል ዝኾነ ነገር እዩ ። እዚ ኣብ ልዕሌኻ ዝፍፀምካዮ/ዝገበርካዮ ዝኾነ ነገር ክኸውን ይኽእል እዩ።

ኣብነታት ድማ፤

- ታሕተዎይ/መቐመጢ ምትንኻፍ
- ምትንኻፍ ኣጥባት
- ምትንኻፍ ብልዕቲ ወይ ርሕሚ
- ምቕት ዘይስምዓካ ጾታዊ ርክብ ዝምልከት ቃላት ምዝራብ
- ጾታዊ ተግባራት ክትከታተል ምግዳድ።
- ኣብዘም ቦታታት ንኻልኣት ሰባት ክትንክፉ ምግባር

ስነ-አእምሮአዊ መጥቃዕቲ/ግህሶት

እዚ ድማ ሓደ ሰብ ክጎድኣካ ወይ ከይተንከፈካ ክጎድኣካ ክፈራርሓካ ከሎ እዩ።

እዚ ድማ ሓደ ሰብ ስምዒታትካ ክጎድኣካ፡ ክጭድር ወይ ክፈራርሓካ ከሎ እዩ።

ገለ ኣብነታት ድማ፤

- ኣስማት ምጽዋዕታ፡ ምስሓቕካ፡ ሸለል ኢሉካ
- ክትሪኦም እትደሊ ሰባት ክትሪኦም ዘይምፍቃድ።
- ሓደ ሰብ “ንሓደ ሰብ ዝገበርክዎ እንተ ነገርካዮ ክጎድኣካ እዩ” ክብል ከሎ።

አብ ዝሓለፉ ዓመታት ሓደ ወዲ 89 ዓመት ድኹም ነባሪ ኮይኑ ስድራቤት ዘይብሉን ኣብ ገዛእ ርእሱ ብሓያሎ ሰባት ዝተመዘመዘን ምኃኑ ኣካፊሉ።

አብ ባንክ ሕሳቡ ክኣትዉ ስለ ዝኸኣሉ ዳርጋ ኩሉ ገንዘቡ ኣውጺኦምዎ ነበሩ። ማሕበራዊ ክንክን ዓበይቲ ብፖሊስ ምስ ተጠንቀቐ ቅልጡፍ ስጉምቲ ወሲዱ። ናይ ምክልኻል ስክፍታ ተላዒሉ ኣቲ ነባሪ ውሳኔ ናይ ምሃብ ዓቕሚ ከምዘይብሉ ምስተረጋገጸ ናብ ጉጅለ ጉዳያት ዓማዊል ሪፈራል ተገይሩ። ጉጅለ ጉዳያት ዓማዊል ምስ ማሕበራዊ ክንክን ዓበይትን መስርሕ ምክልኻልን ብቐረባ ሰሪሑ።

ሕሳብ ባንክ ክዕጽን ንኣመራርሓ ፋይናንሳዊ ጉዳያት ነበርቲ ንምድጋፍ ምክትልነት ንኸሓትት ናብ ቤት ፍርዲ ሓለዋ መመልከቲን ቅልጡፍ ምድላዎት ተገይሩ። መስርሕ ምክልኻል ንልዕሊ 5 ዓመት ምዝመዛ ከምዝተፈጸመ ረኺቡ፣ ልዕሊ **140,000 ፓውንድ** ክመልሱ ክኢሎም፣ እዚ ድማ ነቲ ነባሪ ዝተመልሰሉ፣ ከም ዓስቢ ናይቲ ናይ ምትላል ትራንዛክሽን እዩ።

ፋይናንሳዊ ወይ ንዋታዊ መጥቀሶቲ/ግህሶት

እዚ ድማ ሓደ ሰብ ገንዘብካ ወይ ንብረትካ ከይሓተተ ክወስድ ከሎ እዩ።

ፋይናንሳዊ ግህሶት ከጠቓልል ይኸእል፤

- ገንዘብካ ምስራቕ
- ናይ ካልእት ሰባት ነገራት ክትከፍል ምግዳድ።
- ገንዘብካ ብዘይ ፍቓድካ ምስ ዝውዕል
- ገንዘብካ ብኸመይ ከም ዝውዕል ርእይቶ ኣብ ዘይብልካሉ እዋን፡ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ገንዘብ ከተውጽእ ዘይምኸእል።
- ብዘይ ስምምዕካ ጥቕምታትካ ምጥቃም።

ናይ ምክልኻል ኣምባሳደራት፡ ውሑስ ክትከውን ‘ብኢንተርኒት ብሉፃት 10 ምኸርታት’

ሓደ ሰብ ብዘይ ፍቓድካ ብኤሌክትሮኒካዊ ኣገባብ ናብ ናይ ባንክ ሕሳብካ እንተኣትዩ እዚ እውን ፋይናንሳዊ ምጥቃም እዩ። እዚ ካብቲ ብሃከራት ወይ ሳይበር መጥቀሶቲ ዝፍጽሙ ሰባት ምስጢራዊ ሓበሬታ ንምስርቃቕ ብዘይፍቓድ ዝፍጸም ዓይነት ፋይናንሳዊ ገበን ሳይበርክራይም ዝፍለ እዩ። ገበነኛታት ነቶም ኣዘዮም ተቓላሳቲ ዝኾኑ ኣባላት ማሕበረሰባትና ዒላማ ምግባር ይቕጽሉ ኣለዉ፡ እዚ ቪድዮ ድማ ካብ ሳይበር ገበን ውሑስ ንኸትከውን ዝሕግዙ 10 ዝበለጹ ናይ ምክልኻል ሜላታት የቕርብልኩም።

tinyurl.com/cabs3687

ዘመናዊ ባርነት

እዚ ድማ ብዘይምመረጽካዮ መንገዲ ንገንዘብ ክትሰርሕ ምስ እትግደድን ዋላ እንተደለኻ ክትወጽእ ምስ ዘይትክእልን እዩ።

ባርነት፤

- ኣብ ገዛኻ ወይ ኣብ ገዛ ካልእ ሰብ ከይደለኻ ምስራሕ
- ኣብ ቤት መግቢ ወይ ኣብ ሕርሻ ከይደለኻ ምስራሕ።

ኣድልዎ ዝመልእ መጥቓዕቲ/ግህሰት

እዚ ድማ ሰባት ሕማቕ ነገር ክገብሩ ወይ ክዛረቡ ወይ ፍልይ ዝበለ ስለ ዝኾንካ ዘይፍትሓዊ ኣተሓሕዛ ክገብሩልካ ከለዉ እዩ።

ምኽንያቱ ክኸውን ዝክእል፤

- ሕብረ ቆርበትካ
- ሌዘቢያን፡ ግብረሰዶማዊ ወይ ትራንስጀንደር
- ስንክልናኻ
- ቋንቋኻ ወይ ሃይማኖትካ።

ዕሽሽ ምባል

ሽለልትነት ማለት ሓልዮትካ ወይ ደገፍካ ንክሕግዘካ እኹል ምስ ዘይከውን እዩ።

እዚ ድማ፤

- መብዛሕትኡ ግዜ ቁሪ ዝስምዓካ
- መብዛሕትኡ ግዜ ጥሜት ዝስምዓካ፣ ረሳሕ ወይ ኣረገቲ ክዳውንቲ ጥራይ ምህላውካ ኣብ ሓደጋ ምእታው።
- ዘድልዮካ ሕክምናዊ ሓገዝ ዘይምርካብ
- ሽለል ምባል – ምሳኻ ዝዛረበ ሰብ የለን።

ናይ ሓስና ዛንታ ዘበናዊ ባርነት

ሓስና ምስ ሓደ ብኢንተርነት ዝረኽቦቶ ሰብኣይ ፍቕራዊ ርክብ ጀሚራ። ንሳ ድማ ነቲ ዝቐረበላ መርዓ ተቐቢላቶ፡ ንሱ ድማ ናብ ዓዲ እንግሊዝ መጸኢ ምስኡ ክትነብር ኣዳለዋ። ንሱ ክምርዓዋ ፈጹሙ ከም ዘይሓሰበ ቀልጢፉ ስለ ዝተነጸረ፡ ንሳ ድማ ናብ ናይ ገዛ ባርነት ተገዲዳ። ብእኡን ብደቁን ብኣካልን ብቐለትን ብጸታዊ ዓመጽን በጺሕዋ። ሓሳና ድሕሪ ናይ ዓመታት ግህሰት፡ እቲ ገበነኛ ክቐትላ እየ ምስ ኣፈራርሓ ናብ ፖሊስ ክትድውል ትብዓት ረኺባ። ብጥንቃቄ ውጥን ሓሳና ካብቲ ንብረት ተኣልዩ እቲ ገበነኛ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ኣትዩ። ሓሳና ገዛ ዘይብላ ኮይና ስለዝረኸበት፡ ኣብ ዘ ፓሳጅ ዝተባህለ ናይ መዓልቲ ማእከል ገዛ ዘይብሎም ክትመሃር ደገፋ፡ ኣብኡ ድማ ግዳይ ዘመናዊ ባርነት ምኒና ተለልዩ ናብ ዘመናዊ ባርነት ጋንታ ተወኪሱ።

ሓሳና ኣብ ህጹጽ መንበሪ ኣባይቲ ተቐሚጣ፡ ናይ ኣሚግሬሽን ከነታታ ስሩዕ ንምግባር ሓገዛ። ብመንገዱ መስርሕ ዋዕላ ጉዳያት ብዙሕ ትካላት (መዋጉብት) ምስ ምምሕዳር ከተማ ዌስትሚንስተር ብምትሕብባር፡ ሓስና ናብ ሃገራዊ ኣገባብ ሪፈራል (ሃኦሪ) ተላእኹ። ለንደን ንዓኣ ልዑል ሓደጋ ዝነበራ ቦታ ስለ ዝነበረት፡ ተሳተፍቲ መዋጉብት ብመሰረት ውዕሊ ሕክምና/ክንክን ግዳያት ዘበናዊ ባርነት (ውሕክግዘባ) ህፁፅ መንበሪ ሓቲቶም፡ ንፅባሒቱ ድማ ናብ ውሑስ ገዛ ተሰጋጊራ። ሓሳና ሕጂ ኣብ ውሑስ ቦታ ኮይኑ ብዙሕ ደገፍ ኣለዋ። ንፖሊስ ኣብ መርመራኡም ትሕግዞም ከምዘላን ኣብ ልዕሊ እቲ ገበነኛ ናይ ዘይምግፋዕ/ምጥቃዕ/ምግሃስ ትእዛዝ ተዋሂቡ ኣሎ። ኣብ ቀረባ እዋን ስራሕ ክትጅምር ተስፋ ኣለዋ፡ ስራሕ ክትደሊ ድማ ደገፍ ይግበረላ ኣሎ።

5

ካብ መጥቃዕቲ/ግህሶት ውሑስ ምኒን

እዚ ክፍሊ እዚ ነዞም ዝስዕቡ ዝሸፍን እዩ፤

- › ውሑስ መገደታት ኣጠቓቕማ ኢንተርኒት - ኣብ ኢንተርኒት ዝግበር መጥቃዕቲ/ግህሶት ደው ምገል፡፡
- › ገንዘብ ወይ ገዛይን ምትላል ምክልኻልንከ?
- › ኮንመንን ናይ ሓሶት ደወልቲን፡፡
- › ድሕንነተይ ንምሕላው እንታይ ክገብር እኽእል፡፡
- › ንቤት ምኽሪ ክትነግር ከለኻ እንታይ ይኸውን?

ውሑስ መገደታት ኣጠቓቕማ ኢንተርኒት - ኣብ ኢንተርኒት ዝግበር መጥቃዕቲ/ግህሶት ደው ምገል፡፡

ንመርበብ ሓበሬታ ብዘበለጸ
ተጠቐምካ ክትድህስሶ፡
ክትፈጥርን ክትተሓባበርን
ምእንቲ፡ ንነብስኻ
ውሑስነትን ድሕነት ምሕላው
ኣገዳሲ'ዩ፡፡ ስለዚ፡-

- ንመሕለፊ ቃላትካ ውሑስ ምግባር፡፡
- ውልቃዊ ወይ ፋይናንሳዊ ሓበሬታኻ ዝሓትት ጥርጠፋ ኢመይል፡ ቅፅበታዊ መልእኽቲ ወይ መርበብ ሓበሬታ ኢንተርኒት መልሲ ኣይትሃብ፡፡
- ኣብ ዘይትኣምኖ ኢመይል ወይ ቻት ለንክ ብምኽታል ኣብ ሓደ መርበብ ሓበሬታ እንተበጺሕካ ፓስዎርድካ ፈጸምካ ኣእቱ፡፡
- ናይ ሕለፍቃል/ፓስዎርድኻ ብኢመይል ኣይትሰድድን ንኻልኣት እውን ኣይትካፈልን፡፡
- ብኢንተርኒት ካብ ዝቐርብ ህጻባት ምውጋድ፡፡
- ኩሉ ግዜ ስርዓተ ምምሕዳርካን ሶፍትዌርካን ብምዕራፍ መሳርሒኻ ካብ ማልዌር ጽፍይ ይኹን፡፡
- ስክሪንካ ወይ መሳርሒኻ ምዕጻው፣ ውሑስ መርበባት ምጥቃም፡፡

ብዛዕባ ገንዘብ ወይ ገዛይን ምትላል ምክልኻልንከ?

ድሕሪ ደገም ዓቕምኻ ኣብ ዘይትኽእሉ እዋን ገንዘብካ፡ ንብረትካ፡ ወይ ንብረትካ ብስምካ ዝከታተል ምስ እትኣምኖ ሰብ ምድላዎት ምግባር ኣገዳሲ እዩ። ቁጽጽር ናብቲ ዝመረጽካዮ ሰብ ከም ዝኽይድ የረጋግጽን ንሓደጋ ፋይናንሳዊ ግህሰት ንዓኻ ንምንካይ ይሕግዝ። እዚ ክትገብር ዘለካ ገና ጽቡቕ እናሃለኻ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ውሳኔታት ክትወስድ ኣለካ።

ሕሳብካ ብዳይረክት ዲቢት ወይ ብስታንዲንግ ኣርደር ክትከፍሎ ምድላዎት ብምግባር ኣብ ግዚኡ ከም ዝኽፈልን ምኽፋል እንተረሲዕካዮ ሓደጋ ዕዳ ንምንካይን ኣዳሉ። እዚ ድሕሪኡ ነገራት ክትዝክር እንተ ኣጸጊሙካ ክቕጽል ይኽእል እዩ።

ምክልኻል ምትላል

- ንዝኾነ ሰብ ገንዘብ ኣይትሰድድ ወይ ዝኾነ ውልቃዊ ዝርዝር ሓበሬታ ኣይትሃብ፡ ክሳብ ሓቀኛ ምዃኑ ዘረጋግጽ።
- ርግፀኛ እንተዘይኮንካ ኩሉ ግዜ ምስ በዓል ሞያ፡ ኣባል ስድራቤት ወይ ዓርክኻ ተዘራረብ።
- ንኹሎም ብኣካልን ብተሌፎንን ዝድውሉ ሰባት ሓቀኛታት ምዃኖም ክሳብ እትረጋገጽ ከም ናይ ሓሶት ጌርካ ርኣዮም።

ምሕባር ፋይናንሳዊ መጥቓዕቲ/ ግህሰት

ገንዘብካ ብዘይግቡእ ይጥቀሙሉ ኣሎ ኢልካ ትጭነኽ ወይ ትፈልጦ ሰብ ይጥቀሙሉ ኣሎ ኢልካ እንተሓሲብካ፡ በጃኻ ንሓደ ሰብ ንገር። ክትስማዕ ኢኻ ፤ ስክፍታታትካ ድማ ብዕቱብ ክውሰድ እዩ።

ኮንመንን ናይ ሓሶት ደወልቲን።

ወትሩ፦

- ማዕዖ ክትምልስ ከሌኸ ሰንሰለት ማዕዖኻ ተጠቐም ከምኡድማ ንግዳም ብዓይኒ ንምጥማት ነኳልን ናይ ደገ መብራህትን ትኸል።
- ናይቲ ደዋሊ መንነት ወረቐት ንምርኣይን ብዕምቆት ክትምርምርን ሕተት።
- ርግጸኛ ዘይኮንካ ኮይኑ እንተተሰሚዑካ ናብቲ ትካል ደዊልካ ክትምርምር ከሌኸ ነቲ ደዋሊ ኣብ ኣፍደገ ገዛ ክፅበ ሕተቶ።
- ንክትድውል እናኸድካ ማዕዖ ዕፀዎ ርግፀኛታት ክሳብ ትኸውን ማዕዖ ኣይትክፈት።
- ምሻኽ ሰብ ኣብ ዝህልወሉ እዋን ነቲ ደዋሊ ኣብ ዝተሰማማዕካሉ መዓልትን ሰዓትን ክምለስ ሕተቶ።
- ደወልቲ ንክኣትዉ ፀቕጢ ክገብሩልካ ኣይትፍቀደሎም፣ እንተተጠራጠርካ - ኣብ ደገ ኣቐምጦም
- ጥርጣረ እንተሃልዩካ - ናብ ፖሊስ ደውል።

ንጉብሬታ ብዛዕባ ምግጣም ምትላል ኣብ መርበብ ሓበሬታ ቤት ጽሕፈት ፍትሓዊ ንግዲ www.oft.gov.uk ተወከስን 'Scambuster' ዝብል ጽሑፍ ድለይ።

መርበብ ሓበሬታ ሃገራዊ መስመር ክንክን www.thenationalcareline.org ኣብ ብርክት ዝበሉ ዛዕባታት ጠቓሚ ሓበሬታ ኣለዎ፣ ንኣብነት ናይ ሓሶት ደወልቲን ምትላልን።

ኣብ ገዛ ውሑስ ምኃን

እዛ ሓጻር ቪድዮ ብዛዕባ ልሙዳት ምትላል ኣፍደገ ገዛ፡ ንነብሰኻን ንኻልኣትን እትከላኸለሉ መንገድታት ምኽሪ ትህብ።

እዛ ሓጻር ቪድዮ ብዛዕባ ልሙድ ናይ ፖስታ ምትላል፡ ንነብሰኻን ንኻልኣትን እትከላኸለሉ መንገድታት ሓበሬታ ትህብ።

እዛ ሓጻር ቪድዮ ብዛዕባ ልሙዳት ምትላል ቴሌፎን ንነብሰኻን ንኻልኣትን እትከላኸለሉ መንገድታት ምኽሪ ትህብ።

tinyurl.com/337jwnec

tinyurl.com/2vm77wfx

tinyurl.com/y3xzvyce

ድህነት ይገኝላቸው አንድ ክብር ከም ዝኸኸል

ናይ ውልቀውን ናይ ገዛን ድህነት ምኽርታት ብኢንተርኔት ኣብዚ መርበብ ሓበሬታ ክትረኽብዎ ትኸእሉ ኢኹም።

www.peoplefirstinfo.org.uk

ክትነግሩምን ሓገዝ ክትሓቶምን ኢኹኸኸል ሰባት።

ስድራ

ሓደ ኣባል ፖሊስ።

ማሕበራዊ ሰራሕተኛ

ኣዕርኽቲ

ነርስ ኢያ።

ዝድግፉኻ ሰራሕተኛታት

ንቤት ምክሪ ምስ ነገርካ እንታይ ይኸውን?

ብዛዕባ ሓደ ስክፍታ እንተረኺብኩምና፡ ሓደ ኣባል ሰራሕተኛታት ቤት ምክሪ ምብጻሕ ከዳሉ ወይ ብተሌፎን ክዛረበኩም እዩ ቀጺሉ እንታይ ክትገብሩ ከም እትደልዩ ንምፍላጥ።

ግህሰትን ጉድኣትን እንተ ኣጋጢሙካ ወይ ኣብ ሓደጋ እንተተሰሚዑካ ምሳኻ ምስራሕ።

ቅድሚ ዝኾነ ነገር ምግባርና ወይ ብዛዕባ እቲ ኩነታት ዝኾነ ሓበሬታ ንኻልኣት ሰባት ምክፍልና ፍቓድኩም ክንሓትት ኢና። ካብዚ ፍሉይ ዝኾነ ካልኣት ኣብ ሓደጋ ምግሃስ ክቃልዑ ዝኽእሉሉ ኩነታት እዩ፣ ወይ እቲ ሰብ ንባዕሉ ውሳኔ ክወስድ ኣብ ዘይክእለሉ ወይ ገለ ውሳኔታት ኣብ ምውሳኔ ገለ ሓገዝ ከድልዮ ዝኽእል ኩነታት እዩ።

6

ግህሰት ምስ ምሕባርካ እንታይ ይኸውን?

እዚ ክፍሊ እዚ ነዞም ዝሰቡ ዝሸፍን እዩ፤

- › ብዛዕባ ቀጺሉ እንታይ ክኸውን ከም እትደሊ ምፍላጥ።
- › ምሳኻ ምርኻብ
- › መን ክድግፈኒ ይኽእል?
- › ብዛዕባ እቲ ዝደልዮ ባዕላይ ውሳኔታት ንክገብር ብኸመይ ክትሕግዘኒ ትኽእል።
- › እዚ ኣኼባ እዚ ክንደይ ግዜ እዩ ዚወስድ።
- › እንታይ ሕቶታት ክሕተት እዩ።
- › ቀጺሉ እንታይ ክኸውን ትደሊ
- › ኣብ ኣኼባታት ዘሳትፍካ
- › ካብቲ ኣኼባ እንታይ ክትጽበ ኣለካ
- › ድሕሪ እቲ ኣኼባ እንታይ እዩ ዚኸውን።
- › ነቲ መርመራ ምዕጻው
- › ምስ ካልኣት ሰባት ሓበሬታ ምክፋል

ድሕረ-ቀበሌ ለዘመን እንታይ ክኸውን ከም እትደሊ ምፍላጥ።

ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ወይ ካልእ በዓል ሞያ ካብ ምምሕዳር ከባቢ ወይ ካልእ እትኣምኖ ሰብ ከም ናይ ደገፍ ሰራሕተኛኻ ብዛዕባ እቲ ዝተላዕለ ፍጻመ ወይ ስክፍታ ቀጺሉ እንታይ ክኸውን ከም እትደሊ ምሳኻ መደብ ክጅምር ክረኽበካ እዩ።

ምሳኻ ምርኻብ

ገጽ ንገጽ ክንራኽብ ንኽእል ኢና፡ ወይ ድማ ብተሌፎን ክንዛረበኩም ንኽእል ኢና።

እዚ መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ ገዛኻ፡ ኣብ መዕበዪ ህጻናትካ፡ ኣብ ሆስፒታል ወይ ኣብ ዝመረጽካዮ ውሑስ ቦታ ክኸውን ይኽእል። እንተድኣ ተሰማሚዕካ፡ ካልእት ሰባት ኣብዚ ኣኼባ ተዓዲሞም ብዛዕባ ዝቕጽል ስጉምትታት ውሳኔታት ኣብ ምሃብ ክድግፉኻ ይኽእሉ።

መን ክድግፈኒ ይኽእል?

ኣብዚ ኣኼባ ትኣምኖ ሰብ ምሳኻ ክህልወካ ክትመርጽ ትኽእል ኢኻ፡ ከም ኣባል ስድራቤት፡ ውልቃዊ ሓጋዚ (ውልቀ ሓጋዚ) ወይ ዘይክፈሎ ኣላዩ።

ንዓኻ ዝድግፈካ ዝምጥን ሰብ እንተዘይተረኺቡን ሓደ ሰብ ክዛረበካ እንተደሊኻን፡ ተጣባቂ ክነመዓራርዮልካ ኢና።

ንዘያዳ ሓበሬታ ኣብ www.peoplefirstinfo.org.uk 'ምምጓት/ Advocacy' ዝብል ድለዩ፣ ኣብኡ ድማ ነቲ 'ምምጓት/Advocacy' ዝብል ጸሑፍ ካብቲ ኣብ ላዕሊ ናይ መጀመርታ ወዲሶብ/People First/መእተዊ ገጽ ዝርከብ ቦራሪ ፅሑፍ ቤተመፅሓፍቲ/Leaflets Library/ ከተውርድዎ ትኽእሉ ወይ ድማ ነቲ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ነቲ ወረቐት ክትሓቱ ትኽእሉ።

አነ ብዛዕባ እቲ ዝደልዮ ባዕሊይ ውሳኔታት ንክገብር ብኸመይ ክትሕግዚ ትክእል፡

ነዚ ክንገብር እንክእል ብ፤

- ምሳኔታት ክትወስድ ዘክእለካ ንጹርን ቀሊልን ሓበሬታ ምሃብ
- ምስ ድሌታትካ ዝሰማማዕ ሓበሬታ ምሃብ
- ውሳኔታት ክትወስድ ግዜ ምሃብ
- ውሳኔ ንክትወስድ ዝሕግዚካ ሓደጋታትን ረብሓታትን ምዝታይ
- እቲ ክኸውን እትደሊ ነገር ክብጻሕ ዝክእል ምኃት ምርግጋጽ

እዚ ኣኼባ ክንደይ ግዜ እዩ ዝወስድ?

እዚ ኣኼባ እዚ ኣስታት ሓደ ሰዓት ክወስድ እዩ እዚ ግን ኣብ ዝሰዕብ ዝምርኮስ እዩ፤

- መን ይሰተፍ?
- እቲ ኩነታት ክሰብ ክንደይ ከቢድ ምኃት
- ቀጺሉ እንታይ ክኸውን ከም እትደሊ

እንታይ ሕቶታት እየ ክሕተት?

እቲ ነቲ ኣኼባ ዝመርሖ ሰብ ክፈልጥ ይደሊ፤

- እንታይ እዩ ኣጋጢሙ
- ቀጺሉ እንታይ ክኸውን ከም እትደሊ
- ብኸመይ ኣብ ዝከኣለካ ዝደለኻዮ ክትበጽሖ ከም እተኽእለካ

ገበን እንተተጠርጠሩ እዚ ብፖሊስ ክምርመር ይኽእል እዩ ንሳቶም እውን ገለ ሕቶታት ክሓቱኻ ከድልዮም ይኽእል እዩ። ብዛዕባ እዚ ኣብዚ ኣኼባ ክትዛተዩ ትኽእሉ ኢኹም።

ቀጺሉ እንታይ ክኸውን ትደሊ

ነቲ ጉዳይ ክትስዕቦ ከምዘይትደሊ ንጹር እንተኾይኑ፡ እዚ ውሑስ እንተኾይኑ ምሳኻ ክንዘራረብ ኢና። ኣብ ዘይውሑስ ኩነታት እንተሃሊኹምን ዝኾነ ነገር እንተዘይተገይሩ ዘይውሑስ ምኽንኩም እንተቐጺልኩምን፡ ክልቴና ቀጺልና እንታይ ክንገብር ከምዘለና ቅድሚ ምውሳኔና ተወሳኺ ሕቶታት ኣድላዪ ድዩ ኣይኮነን ምሳኹም ክንዛተየሉ ኢና።

ንዓኻ ኣብ ኣኼባታት ምስታፍ

ንሕና ድማ፤

- ኣብቲ ኣኼባ ክትሳተፍ እንተደሊኻ ክሓተካ
- ኣኼባ ንምክያድ ዝበለጸ ቦታ ኣበይ ምኽኒ ሕተት
- እቲ ኣኼባ ክሳብ ክንደይ ከም ዝጸንሖ ይሕብረካ።
- እቲ ኣኼባ ኣብ ክንደይ ሰዓት ክካየድ ከም እትደሊ ይሓተካ
- ንኣኼባ ኣብ ምድላው እንታይ ዓይነት ደገፍ ከም ዘድልየካ ሕተት
- መን ከም ዝሳተፍ ይሕብረካ

ካብቲ ኣኹባ ኣንታይ ትጽብ

እቲ

- ርእይቶኹም ተሰሚዑ
- ኣብ ነብሰኻ ዘስዕቦ ሓደጋ ምንካይ ተራእዩ እዩ
- እቲ ፍጻሜ ዳግማይ ከይፍጸም ብኸመይ ንከላኸል ርኢና ኣለና
- ኣብ ዓይነት ፍጻሜ መን ይመርሖ ከምዘሎ ትፈልጥ ኢኻ
- ኣብ መጻኢ ውሕስነት ንክስምዓኩም ውሑስ ናይ ምክፍኻል ውጥን ክትገብሩ ክንከግዘኩም ኢና

ድሕሪ ኣኼባ እንታይ ይኸውን?

እቲ ኣኼባ ምስተኻየደ ኣብቲ ውጥን ምክልኻል ዘለዉ ተግባራት ምግምጋምን ኣድላዪ እንተኾይኑ ዝኾነ ለውጢ ምግባርን ከድልየና እዩ። ኣብቲ ሓደገኛ ኩነታት ክትጸንጡ እንተመረጸኩምን ነዚ ውሳኔ ናይ ምውሳን ዓቕሚ እንተሃልዩኩምን ክንድግፈኩም ኢና።

ነቲ መርመራ ምዕፃው

እዚ ኣብ ዝኾነ ደረጃ ክኸውን ይኽእል እዩ። ኣብ ክከታተሉ ኣብ ዘለዎም ጉዳያት ብኸመይን ምስ መንን ክትራኽቡ ከም ዘለኩም ክትምከሩ ኢኹም። ኩሉ ኣብ እዋን ምዕጻው ምሳኻ ዝግበር ስምምዕት እዚ ዳግማይ ከይፍጸም ዝኾነ ክመሃር ዘለዎ ትምህርቲ ንምሕዋስ ክዝረበሉ እዩ።

ምስ ካልኣት ሰባት ሓበሬታ ምክፋል

ዝወሃበና ሓበሬታ ሓደ ሓደ ግዜ ምስ ካልኣት ሰባት ከም ፖሊስ ወይ ሰብ ሞያ ጥዕና ይካፈል። እዚ ዝኸውን እዚ ሓበሬታ እዚ ንኸሕግዘካ ዝሕግዝ ክህልዎም ምስ ዘድልዮም ጥራይ እዩ። እዚ ክኸውን ይኽእል እንተኾይኑ ክትነግረካ እዩ።

ብዛዕባ መዛግብትኹም ዝጻዳ ንምፍላጥ፡ ኣብቲ ብቤት ምኽሪ ዝምወል መርበብ ሓበሬታና ፒኾል ፈርስት www.peoplefirstinfo.org.uk. 'መከላኸሊ መረዳኢታ' ድለዩ፡ ካብ ቤተ-መጻሕፍቲ ሌፍሌትስ ኣብ ላዕሊ መእተዊ ገጽ ፒኾል ፈርስት 'መዛግብትኹም' እትብል መጽሓፍ ኣውርድ ወይ ሕተቱ እቲ ንወረቐት ዝኸውን ማሕበራዊ ሰራሕተኛ።

7

ከመይ ጌርኩም ትረኽቡና

ምክልካል ጎዥነ ሰድሚኦ 18 ዓመትን ልዕሊኡን ዝኾነ ሰብ ዝዓለመ ኮይኑ፡ ናይ ክንክንን ደገፍን ድሌት ዘለዎን ካብ ሓደጋ ወይ ካብ ተመኩሮ ግህሶት ወይ ሸለልትነት ጎነብሱ ክከላኸል ዘይክእልን እዩ።

አገልግሎታት ከባቢ ጎዓባይቲ ምርጫታት ጎኽገብሩ ብዘድግፍን ካብ ግህሶትን ሸለልትነትን ብኸመይ ብውሑስ መንገዲ ክነብሩ ከም ዝደልዩ ቁጽጽር ክህልዎምን ብዘድግፍ መንገዲ ብሓባር ክሰርሑ ኣለዎም።

ገበን ይፍጸም ኣሎ ወይ ተፈጺሙ ኣሎ ኢልካ እንተሓሰብካ፡ ወይ ሓደ ሰብ ኣብ ቅጽበታዊ ሓደጋ እንተ ኣጋጢሙካ፡ ናብ **7ሊስ** ብ **999** ደውል።ብዘይ ህጹጽ ኩነታት ጎገሊስ ብ **101** ወን ክትረኽብዎ ትኽእሉ ኢኹም።

ጎሰኻ ወይ ትፈልጦ ሰብ፡ ትግሃስ ወይ ሸለልትነት ይበጽሓካ ኣሎ ዝብል ህጹጽ ስክፍታታት እንተሃልዩካ፡ ብተለፎን ወይ ብኢመይል (ዝርዝር ኣብ ታሕቲ) ምስ **ማሕበራዊ ክንክን ዓባይቲ** ክትረኽብዎ ትኽእሉ ኢኹም። ጸውዒትኩም ብዘተረረ ምስጢር ክተሓዘ እዩ።

ኬንሲንግተንን ቸልስን ዝበሃላ ምኻነን ይፍለጥ

ቴ: 020 7361 3013 **ኢ:** socialservices@rbkc.gov.uk
ብተወሳኺ ዚዚ **ናይ መጠንቀቓታ ቅጥዒ** ብኢንተርኒት ብምምላእ ናይ ምክልካል ስክፍታ ከተልዕል ትኽእል ኢኹ።

ዌስትሚንስተር

ቴ: 020 7641 2176 **ኢ:** adultsocialcare@westminster.gov.uk
ብተወሳኺ ዚዚ **ናይ መጠንቀቓታ ቅጥዒ** ብኢንተርኒት ብምምላእ ናይ ምክልካል ስክፍታ ከተልዕል ትኽእል ኢኹ።

ዓቢ ምስጋና ነቶም ነታ ኦሪጅናል መጽሓፍ ንምጽሓፍ ዝሓገዙን ኣብቲ ዝተመሓየሽ ሕታም ዝተማኸሩን ኣምባሳደራት ምክልኻል።

ዝተጋገዩ/ዘይኣግባብ
ኣተሓሕዛ?

ተሓጻጻፊ/ጭሉ?

ተሃሪመ።

ሸለል ተገሂሉ?

ተጠቕሙ/ተጋሂሉ?

ተመዝሚዙ?

ስኛ ኢሉ?

ነዚ ሸለል ኣይትበልዎ-ሪፖርት ግበርሉ።

ኬንሲንግተንን ቸልስን

ቲ: 020 7361 3013

ኢ: socialservices@rbkc.gov.uk

ዌስትሚንስተር

ቲ: 020 7641 2176

ኢ: adultsocialcare@westminster.gov.uk